



Parlamentul României

Senat

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr. XIX/ 23/ 28.02.2023

Comisia pentru cultură și media

Nr. XXXI/ 30.02.2023

RAPORT COMUN

asupra **Propunerii legislative pentru completarea art.29 din Legea nr.504/2002 a audiovizualului și pentru modificarea și completarea Legii nr.148/2000 privind publicitatea**

(L37/2023)

În conformitate cu prevederile art. 70 din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru cultură și media, prin adresa nr. **L37/2023**, au fost sesizate de Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun asupra **Propunerii legislative pentru completarea art.29 din Legea nr.504/2002 a audiovizualului și pentru modificarea și completarea Legii nr.148/2000 privind publicitatea**, având ca inițiatori: Gorghiu Alina-Ștefania - senator PNL; Hatos Adrian - senator PNL; Alexe Florin-Alexandru - deputat PNL; Andronache Gabriel - deputat PNL; Ardelean Ben-Oni - deputat PNL; Atanasiu Onuț Valeriu - deputat PNL; Avrămescu Gabriel-Ioan - deputat PNL; Badiu Georgel - deputat AUR; Balan Ioan - deputat PNL; Balint Liviu-Ioan - deputat PNL; Bîlcea Ovidiu-Sergiu - deputat PNL; Bota Călin-Ioan - deputat PNL; Burciu Cristina - deputat PNL; Căuș Vasile-Aurel - deputat PNL; Ciofu Cătălina - deputat PNL; Coleșa Ilie-Alin - deputat AUR; Constantin Daniel - deputat PNL; Cozma Adrian-Felician - deputat PNL; Cozmanciuc Corneliu-Mugurel - deputat PNL; Cristescu Radu-Mihai - deputat PSD; Dămureanu Ringo - deputat AUR; Dumitrescu Raluca Giorgiana - deputat PSD; Dumitru Florian-Emil - deputat PNL; Fădor Angelica - deputat PNL; Făgărășian Valentin-Ilie - deputat PNL; Fălcoi Nicu - deputat USR; Flucuș Dumitru - deputat AUR; Gaņț Ovidiu-Victor - deputat FDGR (minorități); Gheorghiu Bogdan - deputat PNL; Gudu Michael - deputat PNL; Havârneanu Filip - deputat USR; Intotero Natalia-Elena - deputat PSD; Kiss János - deputat PNL; Leoreanu Laurențiu-Dan - deputat PNL; Mărculescu Dumitru - deputat PNL; Moisin Radu-Marin - deputat PNL; Morar Olivia-Diana - deputat PNL; Năcuță Sorin - deputat PNL; Özmen Oana-Marciana - deputat PNL; Panait Radu - deputat USR; Popa Alexandru - deputat PNL; Popescu Pavel - deputat PNL; Rodeanu Bogdan-Ionel - deputat USR; Roman Florin-Claudiu - deputat PNL; Roman Nicolae - deputat Neafiliat; Roșca Mircea - deputat PNL; Rujan Dumitru - deputat PNL; Salan Viorel - deputat PSD; Șerban Gianina - deputat AUR; Sighiartău Robert-Ionatan - deputat PNL; Simion George-Nicolae - deputat AUR; Șoptică Costel - deputat PNL; Stănescu Vetuța - deputat PNL; Stângă George-Cătălin - deputat PNL; Știrbu Gigel-Sorinel - deputat PNL; Stoica Ciprian-Titi - deputat AUR; Stoica Diana - deputat USR; Stroe Ionuț-Marian - deputat PNL; Suci Sebastian-Ilie - deputat AUR; Tanasă Dan - deputat AUR; Tătaru Nelu - deputat PNL; Thellmann Christine - deputat PNL;

Trăilă Cristina - deputat PNL; Varga Glad-Aurel - deputat PNL; Vecerdi Cristina-Agnes - deputat PNL.

În Expunerea de motive, inițiatorii precizează că prevederile în vigoare ale Legii nr. 504/2002 a audiovizualului din România instituie interdicția pentru furnizorii de servicii media audiovizuale de a stimula comportamente dăunătoare sănătății și siguranței populației. Au fost introduse, prin modificări legislative, interdicții privind stimularea consumului de alcool și țigarete. Alte comportamente care reprezintă un factor de risc major pentru populație au rămas neacoperite de legislația în vigoare, în această categorie intrând și promovarea comercială a jocurilor de noroc și a pariurilor, care, mai ales în ultimii trei ani, au înregistrat o creștere semnificativă în grilele programelor de radio și televiziune.

Astfel, prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare completarea Legii nr. 504/2002 a audiovizualului și modificarea și completarea Legii nr. 148/2000 privind publicitatea, ținând cont, așa cum se precizează în Expunerea de motive, de “decizia recentă a Organizației Mondiale a Sănătății, potrivit căreia dependență de jocurile de noroc a fost introdusă în categoria bolilor psihice extrem de grave”, precum și de “incidentele tot mai numeroase înregistrate în România (mai multe sinucideri determinate de pierderile materiale iremediabile; pierderea locului de muncă; destrămarea familiilor; pierderea tutelei copiilor etc.)”.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil propunerea legislativă, cu observații și propuneri.

Potrivit punctul de vedere transmis de **Consiliul Concurenței**, reținem că, în esență, acesta apreciază că anumite restricționări asupra reclamei și publicității stradale ori în alte spații publice deschise, care limitează libertatea comerțului în domeniul jocurilor de noroc, dar și al serviciilor de publicitate outdoor pot fi acceptate în măsura în care sunt justificate de considerente de interes public, precum protejarea unor categorii vulnerabile de o potențială dependență.

Consiliul Economic și Social a avizat favorabil propunerea legislativă.

Consiliul Național al Audiovizualului a transmis un aviz favorabil cu observații.

Comisia juridică și Comisia de cultură, în ședința din 28 februarie 2023, au analizat propunerea legislativă, amendamentele primite, precum și avizele și punctele de vedere primite, și au hotărât să adopte un **raport de admitere, cu amendamente admise**.

Prin amendamentele **depuse** de doamna senator Alina Ștefania Gorghiu și de domnii senatori Cătălin Daniel Fenechiu, Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș și Viorel Riceard Badea, astfel cum au fost **admise de cele două comisii**, se propune adoptarea unor prevederi în sensul instituirii anumitor restricții în ceea ce privește desfășurarea activității de comunicare comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc, restricții în ceea ce privește publicitatea pentru jocurile de noroc, limitele în care sunt permise formele de publicitate exterioară cu privire la jocurile de noroc. De asemenea, se stabilește în sarcina Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc să monitorizeze respectarea noilor prevederi introduse prin amendamente, în ceea ce privește publicitatea pentru jocurile de noroc. Prin amendamentul depus de domnul senator Tuross Lorand și admis de comisii, se interzice orice formă de comunicare comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc, prezentate sau recomandate de personalitățile din diverse domenii.

Prin conținutul său normativ, inițiativa legislativă înregistrată cu **L37/2023** face parte din categoria **legilor ordinare**.

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru cultură și media supun votului plenului Senatului **prezentul raport comun**, precum și propunerea legislativă, cu respectarea art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

Senatul, în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală și a dispozițiilor art. 92 alin. (7) pct. 1 din Regulamentul Senatului în vigoare, este **primă Cameră sesizată**.

Președinte,

Senator Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș

Secretar,

Senator Laura Mihaela Moagher

Președinte,

Senator Viorel Răceard Badea

Secretar,

Senator Mircea Dăneasă

Întocmit, consilier Camelia Popescu

consilier Mihaela Lazăr

XXI/399/2023

Amendamente admise

La Propunerea legislativă pentru completarea art. 29 din Legea nr.504/2002 a audiovizualului și pentru modificarea și completarea Legii nr.148/2000 privind publicitatea

Nr. Crt.	Text în vigoare	Propunerea legislativă (L37/2023)	Amendamente admise cu majoritate de voturi de cele două comisii	Motivare/precizări
		1	2	3
1.		Art.I – După alin.(5) al art.29 din Legea nr. 504/2002 a audiovizualului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, se adaugă un nou alineat, alin. 5¹ cu următorul cuprins: (5¹) Orice formă de comunicare comercială audiovizuală pentru cazinouri, jocuri de noroc sau pariuri este interzisă.	Art.I – La articolul 29 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.534 din 22 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, după alineatul (5) se introduc patru noi alineate, alin. (5¹), (5²), (5³) și (5⁴), cu următorul cuprins: „(5¹) Comunicarea comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc reglementate potrivit art. 10 alin (1) din Ordonanța de urgență nr.	• Eliminarea în totalitate a formelor de comunicare comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc, inclusiv pentru cele desfășurate de companiile licențiate potrivit legii române și supravegheate de autoritățile române ar avea un impact negativ semnificativ asupra eforturilor statului român de a asigura protecția jucătorilor români și de a crea un mediu sigur pentru desfășurarea acestor activități. • Având în vedere problema tot mai accentuată a dezvoltării dependenței de astfel de activități, limitarea

		77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, este interzisă în intervalul orar 06:00 – 23:00. (5²) Se interzice orice formă de comunicare comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc, reglementate potrivit art. 10 alin (1) din Ordonanța de urgență nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, desfășurate de operatori nelicențiați conform legii aplicabile. (5³) Se interzice orice formă de comunicare comercială audiovizuală pentru activitățile de jocuri de noroc, reglementate potrivit art. 10 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, prezentate sau recomandate de personalități ale vieții publice, culturale, științifice, sportive ori de alte persoane, care, datorită celebrității lor, pot încuraja activitățile de jocuri de noroc și	stimulării la participare are ca scop principal diminuarea acestui fenomen considerat de psihologi și psihiatri dependentă severă și foarte periculoasă pentru sănătatea psihică. • Așa cum reiese din Capitolul I, art. 1, pct. 15, prin comunicarea comercială audiovizuală se înțeleg imagini cu sau fără sunet care sunt destinate să promoveze, direct sau indirect, bunurile, serviciile sau imaginea unei persoane fizice sau juridice care desfășoară o activitate economică, aceste imagini însoțind sau fiind incluse într-un program sau într-un material video generat de utilizator în schimbul unei plăți sau al unei retribuții similare unei plăți ori în scopul autopromovării; formele de comunicare comercială audiovizuală includ, printre altele, publicitatea radiodifuzată sau televizată, sponsorizarea, teleshoppingul și plasarea de produse • Permiterea activităților de promovare de către organizatorii licențiați, în condiții strict determinate, va asigura un grad ridicat de protecție a categoriilor vulnerabile și va crea premisele comunicării transparente a
--	--	---	--

		<i>pariuri sportive.</i> (senator Turos Lorand) <i>(5⁴) Prin excepție de la prevederile alin. (5¹), sunt permise inserturile grafice, respectiv reprezentarea, statică sau în mișcare, cu sau fără sunet, a mărcii, astfel cum aceasta este definită potrivit legii, a siglei sau a altui simbol prin care se identifică titularul mărcii, al siglei sau al simbolului ori imaginea unui produs reprezentativ al acestuia, dacă acestea sunt efectuate în timpul transmisiunilor sportive în direct. În orice situație, aceste inserturi grafice vor fi însoțite de mesajul „Fii responsabil”.</i> (textul mesajului – propus de senator Vlad Mircea Pufu) <i>(5⁵) Orice formă de comunicare comercială desfășurată în baza prevederilor alin (5¹) și (5⁴) din prezentul articol se va desfășura cu respectarea prevederilor art. 13² din Legea nr. 148/2000 privind publicitatea, cu modificările și completările ulterioare.”</i>	condițiilor în care activitatea se desfășoară, astfel încât alegerea consumatorului să se realizeze responsabil. • Art. 109 din Codul audiovizualului prevede următoarele cu privire la modalitățile de difuzare a inserturilor: (1) Radiodifuzorii pot difuza în timpul transmisiei unei competiții sportive inserturi grafice, cu respectarea următoarelor condiții cumulative: a) insertul grafic se difuzează numai în momentul în care se înlocuiește un jucător sau când se modifică scorul; b) durata unui insert să nu depășească 10 secunde, iar durata totală de difuzare pe întreaga transmisie să nu depășească două minute; c) insertul grafic să fie plasat deasupra sau sub zona de difuzare a informației prevăzute la lit. a) și să nu depășească dimensiunile acesteia. (2) Dimensiunea casetei grafice a insertului grafic, gradul acesteia de transparență și zona în care aceasta se plasează pe ecran se vor alege
--	--	--	--

			astfel încât să nu se aducă atingere integrității sau valorii competiției sportive în care este plasată. • Pentru a asigura promovarea activității în mod responsabil, se va putea avea în vedere reglementarea suplimentară a activității prin modificări specifice aduse Legii 148/2000 privind publicitatea. • Protecția consumatorilor este, de asemenea, asigurată prin faptul că, promovând activitățile desfășurate de organizatorii licențiați, materialele de promovare conținând obligatoriu numărul licenței și sigla Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, jucătorii vor putea face în mod facil distincția între activitățile ilegale și cele permise pe teritoriul României. • Suplimentar, interzicerea promovării audiovizuale a activităților de jocuri de noroc va avea un impact negativ asupra veniturilor bugetare, fiind preconizată o scădere semnificativă a taxelor și impozitelor colectate la Bugetul de Stat în mod direct, de la organizatorii de jocuri de noroc și în mod indirect, fiind afectate deopotrivă veniturile companiilor care desfășoară activități conexe
Senatori Alina-Ștefania Gorghiu, Viorel Riceard Badea, Cătălin Daniel Fenechiu, Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș, Vlad Mircea Pufu			

				(companiile de publicitate, stații de televiziune etc) și, implicit, valoarea taxelor și impozitelor achitate de acestea. • Actele normative supuse modificării sau completării trebuie redactate în ordinea cronologică a adoptării acestora.
		ART. II - Legea 148/2000 privind publicitatea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 02 august 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează și va avea următorul cuprins: 1.La art. 6, după litera j) se introduce o nouă literă, lit. k), cu următorul cuprins: k)favorizează apariția și instalarea dependenței de jocurile de noroc; Senator Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș	ART. II - Legea 148/2000 privind publicitatea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 02 august 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează și va avea următorul cuprins: 1.La articolul 6, după litera j) se introduce o nouă literă, lit. k), cu următorul cuprins: k)favorizează apariția și instalarea dependenței de jocurile de noroc; Senator Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș	• Schimbarea sintagmei „apariția și instalarea adicțiilor” cu sintagma „apariția și instalarea dependențelor” -conform avizului Consiliului Legislativ. • De asemenea, deși de cele mai multe ori, termenii adicție și dependență sunt folosiți ca sinonime, referindu-se la un consum necontrolat și excesiv care are efecte nocive asupra altor componente ale vieții, din perspectivă clinică, termenul „dependență” definește starea patologică datorată obișnuinței de a consuma un anumit lucru, clar definit, toxic sau ilegal până în punctul în care persoana își pierde controlul și vocea conștiinței.

2	ART. II - Legea 148/2000 privind publicitatea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 02 august 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează și va avea următorul cuprins: 2.După art. 14, se introduce un nou alineat, art. 14¹, cu următorul cuprins: 14¹ - Se interzice orice formă de publicitate pentru cazinouri, jocuri de noroc sau pariuri.	ART. II - Legea 148/2000 privind publicitatea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.359 din 02 august 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează și va avea următorul cuprins: La art. II, pct. 2 se modifică și va avea următorul cuprins: 2. După articolul 13¹ se introduce un nou articol, art. 13², cu următorul cuprins: Art. 13². - (1) Publicitatea pentru jocurile de noroc, reglementate potrivit art. 10 alin (1) din Ordonanța de urgență nr. 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, nu este permisă în condițiile în care: a) nu este însoțită de mesajul „Joacă responsabil” și nu menționează interdicția participării la jocurile de noroc a persoanelor sub 18 ani.	• Interzicerea oricărei forme de publicitate vine în contradicție cu prevederile OUG 77/2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, act normativ prin care statul român reglementează acest domeniu - monopol de stat, prin acordarea unor licențe de operare atât operatorilor de jocuri de noroc, cât și celor ce organizează activități conexe, inclusiv privind promovarea și publicitatea, activități desfășurate în baza unor licențe de operare, care aduc bani la stat. Interzicerea oricărei forme de publicitate ar lăsa fără obiect aceste licențe, văduvind bugetul de stat de aceste venituri și expunându-l la potențiale litigii din partea deținătorilor acestora. • Pentru atingerea dezideratelor de promovare a activității în mod responsabil și de asigurare pentru consumatori a premiselor unei alegeri educate, alternativa viabilă la interzicerea completă a publicității este reglementarea mai clară și mai strictă a publicității acestor activități, care să răspundă preocupărilor legitime ale legiuitorilor în direcția creșterii gradului de protejare al
---	---	--	---

		<i>b) poate încuraja în mod direct sau indirect minorii și adolescenții să participe la jocuri de noroc.</i> <i>(2) Difuzarea de publicitate la jocurile de noroc în programele audiovizuale se realizează conform prevederilor Legii nr. 504/2002 a audiovizualului, cu modificările și completările ulterioare.</i> <i>(3) Formele de publicitate exterioară sunt permise dacă dimensiunile materialelor publicitare nu depășesc, în mod individual, pentru un material publicitar aferent unui singur operator de jocuri de noroc licențiat, o suprafață totală de 30 de metri pătrați. Se interzice promovarea de premii în bani sau bunuri materiale prin formele de publicitate exterioară.</i> <i>(4) În sensul prezentei legi, prin forme de publicitate exterioară se înțeleg elementele de tipul panourilor publicitare sau structurilor publicitare care sunt</i>	cetățenilor, inclusiv prin creșterea gradului de educare în spiritul jocului responsabil. Comunicarea de marketing pentru jocurile de noroc trebuie să fie responsabilă din punct de vedere social, în special în ceea ce privește necesitatea de a proteja copiii, tinerii și alte persoane vulnerabile. Comunicările de marketing pentru jocuri de noroc nu trebuie să exploateze aspirații, credulitatea, lipsa de experiență sau de necunoaștere a copiilor, tinerilor sau a altor persoane vulnerabile
--	--	--	--

			<i>amplasate în zone publice, inclusiv pe diverse construcții sau clădiri.</i> <i>(5) Monitorizarea respectării prevederilor prezentului articol cade în sarcina Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc.</i> Senatori Alina-Ștefania Gorghiu, Viorel Riceard Badea, Cătălin Daniel Fenechiu, Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș, Vlad Mircea Pufu	
Legea nr. 148/2000 în vigoare Art. 23. - (1) Constituie contravenții, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni, și se sancționează după cum urmează: a) încălcarea prevederilor art. 15-17, cu amendă de la 500 lei (RON) la 1.500 lei	3. La art.23, alin (1), după lit. b), se introduce o nouă literă, lit. c), cu următorul cuprins: c)încălcarea prevederilor art. 14¹, cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei.	3. La articolul 23 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. c), cu următorul cuprins: c) încălcarea prevederilor art. 13² cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei. Senatori Alina-Ștefania Gorghiu, Viorel Riceard Badea, Cătălin Daniel Fenechiu, Cristian Augustin Niculescu Țăgârlaș, Vlad Mircea Pufu		

	(RON);01/07/2005 - a litera fost modificată prin <u>Lege 348/2004</u> b) încălcarea prevederilor art. 6, 8, 9 și ale art. 10-14, cu amendă de la 1.500 lei (RON) la 4.000 lei (RON).01/07/2005 - a litera a fost modificată prin <u>Lege 348/2004</u>27/07/2008 - litera a fost modificată prin <u>Lege 158/2008</u> (2) Sancțiunile se pot aplica și persoanelor juridice.			
	Legea nr. 148/2000 în vigoare Art. 24. - (1) Contravențiile prevăzute la <u>art. 23</u> se constată și se sancționează la sesizarea persoanelor prejudiciate ori a asociațiilor de consumatori sau din oficiu, de către:	La art. 24 alineatul (1), după litera e) se introduce o nouă literă, lit. f), cu următorul cuprins: <i>f) reprezentanții împuterniciți ai Oficiului Național pentru Jocuri de Noroc, pentru încălcarea prevederilor art. 6 lit. k) și art. 13² alin. (1) – (4).</i> Senatori Alina-Ștefania Gorghiu, Violet Riceard Badea, Cătălin		

	a) reprezentanții ai împuterniciți pentru Oficiului Protecția Consumatorilor, în cazul încălcării prevederilor art. 9 și ale art. 13 <u>lit. a)</u> și <u>b)</u>; b) reprezentanții ai împuterniciți ai administrației publice locale, pentru încălcarea prevederilor art. 6 <u>lit. c)</u>, <u>d)</u>, <u>e)</u>, <u>f)</u>, <u>g)</u> și <u>i)</u>, ale art. 10 <u>lit. c)</u>, ale art. 11, ale art. 13 <u>lit. f)</u> și ale art. 15; c) reprezentanții ai împuterniciți ai Oficiului Concurenței, pentru încălcarea prevederilor art. 8 <u>lit. d)</u>, <u>e)</u>, <u>f)</u>, <u>g)</u>, <u>h)</u> și <u>i)</u>; d) reprezentanții ai împuterniciți ai Ministerului Sănătății, pentru încălcarea prevederilor art. 13 <u>lit. c)</u>, <u>d)</u>, <u>e)</u> și <u>f)</u> și ale art. 14, 16 și 17;	Daniel Fenechiu, Cristian Augustin Niculescu Tâgârlaș, Vlad Mircea Pufu	
--	--	--	--

	e) reprezentanții ai împuterniciți ai Consiliului Național al Audiovizualului, pentru încălcarea prevederilor art. 10 <u>lit. a).</u> (2) Organele abilitate să constate și să sancționeze contravențiile pot solicita organizațiilor profesionale cu rol de autoreglementare prevăzute la <u>art. 21</u> formularea unui punct de vedere de specialitate.			
--	--	--	--	--